ÄRENDE 26 | PROPOSITION

FÖRBUNDSSTYRELSENS FÖRSLAG 2026 OM UTREDNING AV ÄNDRAD ORGANISATIONSSTRUKTUR

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsmötet besluta

att de principer och den inriktning för DHR:s framtida organisationsstruktur som beskrivs i detta förslag ska ligga till grund för förbundsstyrelsens fortsatta arbete,

att förbundsstyrelsen under kommande mandatperiod ska utreda en organisationsstruktur med två beslutande nivåer: förening och riksförbund,

att utredningen ska utgå från att dagens distriktsorganisation ersätts av regionala samverkansråd för att säkerställa regional rättighetspolitisk samordning,

att utredningen ska omfatta former för nätverk, aktionsgrupper och digitala medlemsgemenskaper,

att förbundsstyrelsen i arbetet ska ta fram förslag till de stadgeförändringar som en framtida organisationsstruktur kräver,

att förbundsstyrelsen ska ta fram en ekonomisk modell som stärker resurser,

att arbetet ska utgå från att lokal verksamhet och medlemsinflytande stärks,

att förbundsstyrelsen under utredningsarbetet ska inhämta synpunkter från DHR:s avdelningar och distrikt/regioner samt utreda konsekvenserna av de förändringar som beskrivs i förslaget, och

att förbundsstyrelsen ska lägga fram ett genomarbetat förslag till framtida organisationsstruktur för beslut av förbundsmötet 2029.

FÖRSLAG OM UTREDNING AV FRAMTIDA ORGANISATIONSSTRUKTUR FÖR DHR

DHR behöver vara en organisation som gör det möjligt för medlemmar att engagera sig, påverka och ta initiativ. Samtidigt behöver DHR ha en tydlig och demokratisk organisation som fungerar långsiktigt.

Förbundsstyrelsen vill därför att DHR under kommande mandatperiod utreder hur DHR ska organiseras i framtiden.

Det här förslaget innebär inte att förbundsmötet nu beslutar om en färdig ny organisation. Innan ett sådant beslut kan fattas behöver många frågor utredas närmare. Det behöver bland annat bli tydligt vilka konsekvenser olika förändringar skulle få och hur DHR:s avdelningar och distrikt ser på dem.

Förbundsmötet föreslås därför besluta om vilka utgångspunkter som ska ligga till grund för arbetet. Den nya förbundsstyrelsen får sedan i uppdrag att utreda hur en framtida organisation kan utformas utifrån dessa utgångspunkter och att ta fram ett genomarbetat förslag till förbundsmötet 2029.

Det är förbundsmötet 2029 som därefter tar ställning till den framtida organisationsstrukturen.

Vision för DHR:s framtida organisation

Visionen för DHR:s framtida organisation är att DHR ska vara en medlemsnära, handlingskraftig och attraktiv organisation där det är enkelt att engagera sig, ta initiativ och påverka.

Den framtida organisationen ska utgå från medlemmarnas engagemang snarare än från organisatoriska nivåer.

Grundprinciper för den framtida organisationen

Utredningen ska utgå från följande grundprinciper:

- Medlemmen är organisationens kärna.
- Organisationen ska ha så få administrativa nivåer som möjligt.
- Lokalt engagemang ska stärkas.
- Det ska vara möjligt att engagera sig både långsiktigt och tillfälligt.
- DHR ska vara en nationell kraft med stark lokal närvaro.
- Administration ska minska och resurser frigöras för verksamhet och påverkan.

Dessa principer anger riktningen för arbetet med DHR:s framtida organisation.

Organisationsmodell

Utredningen ska utgå från följande förutsättningar för DHR:s framtida organisationsmodell.

Hur modellen ska utformas i detalj, vilka konsekvenser den får och hur den ska kunna genomföras behöver utredas innan ett förslag kan läggas fram till förbundsmötet 2029.

En grundläggande utgångspunkt är att DHR ska ha två beslutande nivåer: föreningar och riksförbund.

Nivå 1: Föreningar

Utgångspunkten är att föreningen ska vara DHR:s grundorganisation.

Föreningar ska kunna omfatta:

- kommun
- flera kommuner
- län
- flera län
- storstadsområde
- annan geografisk indelning

Föreningar ska dessutom kunna ha särskilda profilområden, exempelvis:

- tillgänglighet
- arbetsmarknad
- unga vuxna
- färdtjänst
- hjälpmedel
- kultur och fritid

Detta gäller under förutsättning att verksamheten bedrivs inom ett geografiskt område.

Varje förening ska:
- ha årsmöte
- ha styrelse
- bedriva medlemsverksamhet
- bedriva påverkansarbete utifrån lokala förutsättningar

Nivå 2: Riksförbundet
Utgångspunkten är att riksförbundet ska ansvara för:
- nationell rättighetspolitik
- myndighetskontakter
- statsbidrag
- utbildning
- kommunikation
- medlemsregister
- ekonomi- och administrationsstöd
- samordning mellan föreningarna

Förbundsmötet ska även fortsättningsvis vara DHR:s högsta beslutande organ.

Regional samverkan utan egen organisationsnivå
Den regionala verksamheten är viktig för DHR. Om den nuvarande distrikts- eller regionnivån förändras behöver därför den regionala samverkan kunna fortsätta i en annan form.

Utgångspunkten för utredningen är att dagens distrikt eller regioner ersätts av regionala samverkansråd. Hur dessa samverkansråd ska fungera i praktiken behöver utredas närmare.

Utredningen ska utgå från att samverkansråden:
- bildas av föreningarna i en region
- inte utgör en egen medlemsorganisation
- inte har stadgeenliga årsmöten
- inte har något eget demokratiskt mandat
- fungerar som en samordningsplattform

Samverkansrådens uppgifter ska vara att:
- samordna regionpolitisk påverkan
- utse representanter till regionala råd och organ
- genomföra gemensamma utbildningar
- samordna större projekt

Tanken är att regionperspektivet på detta sätt ska finnas kvar samtidigt som en egen administrativ nivå tas bort.

Nya former för engagemang
Medlemmar vill och kan engagera sig på olika sätt. DHR behöver därför i framtiden kunna erbjuda fler former för engagemang än de traditionella organisatoriska formerna.

Utredningen ska utgå från att förbundet ska kunna besluta om nätverk, aktionsgrupper och digitala gemenskaper.

Nätverk
Det ska kunna finnas permanenta eller långsiktiga nätverk kring frågor som exempelvis:
- tillgänglighet
- personlig assistans
- arbetsmarknad
- rehabilitering

Nätverken ska kunna vara nationella eller regionala.

Aktionsgrupper
Det ska också kunna bildas tillfälliga grupper för att:
- påverka ett politiskt beslut
- genomföra kampanjer
- driva en avgränsad fråga

Aktionsgrupper ska kunna bestå av både medlemmar och externa samarbetspartners.

Digitala gemenskaper

Riksförbundet ska tillhandahålla digitala forum där medlemmar kan:

- diskutera frågor
- ta initiativ
- samordna aktiviteter
- rekrytera deltagare till projekt och kampanjer

Representation på förbundsmötet

Medlemsinflytandet är en central del av DHR:s demokratiska organisation. Utgångspunkten för utredningen är att nuvarande ombudssystem till förbundsmötet ska behållas men utgå från föreningarna.

Hur representationen ska utformas i detalj behöver ingå i arbetet med det slutliga förslaget.

Ekonomi

En förändrad organisationsstruktur påverkar också hur resurser används och fördelas inom DHR.

Utgångspunkten är att föreningarna ska lägga mindre tid på administration och mer tid på verksamhet.

Utredningen ska därför utgå från att en fast andel av medlemsavgiften tilldelas föreningarna, att riksförbundet tar över större delar av administrationen samt att föreningarna kan söka utvecklingsmedel för lokala projekt.

Riksorganisationer och samarbetspartners

Utredningen ska också utgå från att DHR ska kunna ha ett närmare samarbete med nationella organisationer som delar DHR:s värdegrund.

Organisationerna ska kunna:

- anslutas som medlemsorganisationer
- vara samarbetsorganisationer
- delta i gemensamma råd och nätverk

Detta ska stärka den samlade funktionsrättsrösten.

Arbetet under kommande mandatperiod

Förbundsstyrelsens uppdrag blir att under kommande mandatperiod arbeta vidare med frågan utifrån de förutsättningar som anges i detta förslag.

De delar som beskrivs i förslaget behöver utredas närmare innan DHR kan fatta beslut om en förändrad organisationsstruktur. Förbundsstyrelsen behöver därför under arbetets gång utreda vilka konsekvenser de olika delarna kan få och inhämta synpunkter från DHR:s avdelningar och distrikt.

Arbetet ska mynna ut i ett genomarbetat förslag till framtida organisationsstruktur för DHR. Förslaget ska läggas fram av förbundsstyrelsen till förbundsmötet 2029.

Förbundsmötet 2029 får därefter ta ställning till förslaget och besluta om hur DHR ska vara organiserat i framtiden. ●